

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/10913
Ek. 118

Sayı : 56020453/2017-610.01-E.66/1773/3378
Konu : Yazılı soru önergesi

13/09/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 24/01/2017 tarihli ve 43452547-120.07-79595 sayılı yazı,
b) 09/02/2017 tarihli ve 56020453/2017-610.01-E.363/693 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili Ali Atalan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10913 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2017-610.01-E.66/1772/3377

Konu : Yazılı soru önergesi

19.09/2017

Sayın Ali ATALAN
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10913 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türk ceza mevzuatında "tutsak" kavramı yoktur. Ceza infaz kurumlarında, haklarında verilen mahkûmiyet kararı kesinleşen "hükümlü"ler, mahkûmiyet kararı verilen ancak hükmü kesinleşmemiş "hükümözlü"ler ile mahkemeler ve sulh ceza hâkimliklerince tutuklama kararı verilen "tutuklu"lar barındırılmaktadır.

Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarımızda, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlünün barındırılması ve yatırılması" kenar başlıklı 63. maddesinin dördüncü fıkrasında; oda ve kısımlarda iklim koşulları göz önüne alınarak yeterli yer, ışık, ısınma, havalandırma ve hijyenin sağlanacağı,

B) Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün "Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım" kenar başlıklı 46. maddesinin dördüncü fıkrasında; aramaların, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri veya kolluk kuvvetleriyle ya da diğer kamu görevlilerince ortaklaşa gerçekleştirilebileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

III- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

IV- Arama, 5275 sayılı Kanunun "Arama" kenar başlıklı 36. ve Ceza İnfaz

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü, "Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım" kenar başlıklı 46. maddesinde düzenlenmiştir.

Arama hükümlerini düzenleyen ceza infaz mevzuatımız, Ülkemizin taraf olduğu sözleşmeler ve uluslararası düzenlemeler dikkate alınmak suretiyle hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararının "Arama ve Kontroller" başlığını taşıyan 54. maddesinde, görevlilerin arama yaparken uyacakları detaylı prosedürlerin olması, arama yapılacak hallerin ve arama şekillerinin ulusal mevzuatta düzenlenmesi, aranan kişilerin küçük düşürülmemesi, aramanın hemcins olan görevliler tarafından yapılması gibi hususlara yer verilmiştir. Tüzüğün 46. maddesinde yer alan düzenleme de söz konusu Tavsiye Kararındaki hükümler ile paralellik arz etmektedir.

Aramanın amacı, kurumda bulundurulması yasak olan eşya ve kanunla yasaklanan uyuşturucu maddelerin yanı sıra telefon ve sim kartı gibi haberleşme araçlarının ceza infaz kurumuna girişini önlemek ayrıca bıçak ve jilet gibi kesici ve bereleyici aletlerin kuruma girişinin önüne geçmektir. Ayrıca, terör örgütlerinin dışarıyla olan bağlantılarını kesmek için eğitim dökümanları, her türlü haberleşme evrak ve belgelerinin kuruma girişinin engellenmesi hedeflenmektedir.

V- Süreli veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı, 5275 sayılı Kanunun 62. maddesinde düzenlenmiş olup, maddenin birinci fıkrasında hükümlünün, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahip olduğu; ikinci fıkrasında resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınların, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verileceği; eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitaplarının denetime tâbi tutulamayacağı; üçüncü fıkrasında kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayının hükümlüye verilmeyeceği hükümlerine yer verilmiştir.

VI- A) Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün "Psiko-sosyal yardım servisi" kenar başlıklı 24. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, ceza infaz kurumlarında aralarında psikolog ve sosyal çalışmacıların da görev aldığı; hükümlülere, ruh ve beden sağlığı bütünlüğüne ilişkin koruyucu, geliştirici programların uygulanması, gerektiğinde tedavi sürecine katılarak psikolojik destek ve müdahalede bulunulması, suç işleme nedenlerini belirleyerek bireysel gelişimlerine yardımcı olunması, kurum yaşamı ve toplumsal yaşamla uyumlaşmalarının sağlanması, bireyin yeniden suç işlemesini engelleyecek önlemlerin alınması gibi destekler Psiko-Sosyal Yardım Servisleri tarafından gerçekleştirilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumuna geldiği andan tahliye sürecine kadar geçen sürede "risk, ihtiyaç, uygunluk" modeli doğrultusunda değerlendirilmesi ve ruh sağlığı hizmetlerinin "etkin, kanıta dayalı, standart" uygulamaları içermesine ilişkin olarak Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından, Yapılandırılmış Ruhsal Değerlendirme ve Müdahale Programı (YARDM) geliştirilmiştir. YARDM programı kapsamında geliştirilen Ruhsal Sorunlara Bireysel Müdahale Uygulama Rehberiyle, ilgili ceza infaz kurumlarında görevli tüm psikolog ve sosyal çalışmacılara yönelik eğitimler düzenlenmiş ve ceza infaz kurumlarında en sık karşılaşılan 26 farklı ruhsal ve davranışsal soruna ilişkin bireysel müdahale programıyla ilgili

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

bilgiler aktarılmıştır.

VII- Mardin Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 01/03/2017 tarihli cevapta;

A) Mardin E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 30/12/2016 tarihinde dış güvenlik görevlileri ile ortaklaşa yapılan genel aramanın mevzuat hükümleri doğrultusunda yapıldığı,

Öte yandan yapılan genel aramada hükümlü ve tutuklulara ait hiçbir kıyafet ve özel eşyanın odadan alınmadığı, eşyaların tahrip edildiğine dair iddianın gerçeği yansıtmadığı,

B) Kurumda barındırılan hükümlü ve tutukluların çiçek yetiştirmek için saksı olarak kullandıkları malzemelerin içinde bulunan toprağa veya toprak olarak kullandıkları çayın içerisine kesici, delici alet veya uyuşturucu madde gibi yasak madde yerleştirilebilecekleri göz önünde bulundurularak, kişilerin ve kurumun güvenliğini sağlamak amacıyla, odalarda çiçek yetiştirilmesine izin verilmediği,

C) Kurumda hükümlü ve tutukluların odalarında bulundurabilecekleri kitap sayısı ile ilgili herhangi bir sınırlamanın bulunmadığı,

Bildirilmiştir.

VIII- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

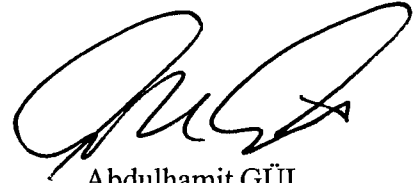
A) Kurum temizliği için ihtiyaç duyulan sarf malzemelerine ilişkin ödeneklerin ceza infaz kurumlarına üçer aylık dönemler hâlinde gönderildiği,

Öte yandan hükümlü ve tutukluların, kişisel bakım ve temizlik ürünlerini kendilerinin satın aldığı, ihtiyaç sahibi hükümlü ve tutukluların bu ihtiyaçlarının ise, genel bütçe imkânlarının elverdiği ölçüde karşılandığı,

B) Ceza infaz kurumlarının bulunduğu bölgenin coğrafi koşulları ve iklim şartları göz önünde bulundurularak ısıtma sistemlerinin kurulduğu, yeni inşa edilen ceza infaz kurumlarının tamamına ısı yalıtımı yapıldığı, kurumlarda hükümlü ve tutukluların barındırıldığı bölüm ile personelin bulunduğu idare bölümünün aynı yerden ısındığı,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

